

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 1Tdo/56/2021
Identifikačné číslo spisu: 0019010333
Dátum vydania rozhodnutia: 02.02.2022
Meno a priezvisko: JUDr. Martin Bargel
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2022:0019010333.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Martina Bargela a sudcov JUDr. Patrika Príbelského, PhD. a JUDr. Emila Klemaniča na neverejnom zasadnutí konanom 2. februára 2022 v Bratislave v trestnej veci obvineného P. T. pre zločin legalizácie príjmu z trestnej činnosti podľa § 233 ods. 1 písm. a), písm. b), ods. 3 písm. b) Trestného zákona o dovolaní obvineného P. T. podanom proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach, sp. zn. 6To/92/2020, z 23. marca 2021 takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku dovolanie obvineného P. T. odmieta.

Odôvodnenie

Rozsudkom Okresného súdu Michalovce, sp. zn. 8T/67/2019, z 12. októbra 2020 bol obvinený P. T. uznaný za vinného zo spáchania zločinu legalizácie príjmu z trestnej činnosti podľa § 233 ods. 1 písm. a), písm. b), ods. 3 písm. b) Trestného zákona, ktorého sa dopustil na skutkovom základe, že

dňa 1. augusta 2014 bolo v V., O. F. E., neznámymi páchatelmi odcudzené motorové vozidlo zn. Range Rover, kategórie U., VIN: F a následne toto vozidlo bolo na základe falošných dokladov dňa 17. decembra 2014 prihlásené v registri cestných vozidiel na Magistráte mesta Mladá Boleslav v Českej republike osobou F. B., avšak už s neoprávnené pozmeneným VIN: F pričom dňa 18. decembra 2014 došlo k jeho registrovaniu v prospech obchodnej spol. Lariantana, s. r. o., IČO: 2719371, so sídlom na ul. Vojtěšskej 211/6, Praha, Česká republika, ktorej jediným konateľom a spoločníkom bol v tom čase obvinený P. T. s tým, že došlo k prideleniu ev. č. XR.G.XXXX, následne, keď dňa 20. februára 2015 v U. obžalovaný P. T. zmaril vydanie uvedeného vozidla orgánom Policajného zboru na základe výzvy podľa § 21 ods. 1 zákona NR SR Č. 171/1993 Z. z. o Policajnom zbore, konajúcich z dôvodu podozrenia, že toto vozidlo pochádza z trestnej činnosti, tak v úmysle zakryť jeho pôvod v trestnej činnosti, o čom mal vedomosť a zmariť jeho zaistenie, dňa 2. septembra 2016 zakúpil v mene spol. Hotel Družba, s. r. o., od spol. R&M Alfa, s. r. o., za sumu 25.000,00 Eur nepojazdné osobné motorové vozidlo podobného typu, a to vozidla zn. Land Rover, obchodného názvu Range Rover, kategórie U., EČV: F VIN: F totálne poškodené pri dopravnej nehode dňa 10. januára 2016 na H., spolu s príslušnými tabuľkami s evidenčným číslom a dokladmi k prevádzke vozidla, a následne obžalovaný P. T. zabezpečil zmenu identity vyššie uvedeného vozidla odcudzeného v O. F. E. a nadobudnutého v prospech spol.

Larientana, s. r. o., tak, aby sa po všetkých stránkach javilo, že v skutočnosti ide o vozidlo zn. Range Rover VIN: F a neskôr dňa 9. septembra 2016 došlo na základe pokynu obžalovaného P. T. na Dopravnom inšpektoráte v Michalovciach k zapísaniu zmeny vlastníka tohto pôvodne odcudzeného vozidla už s uvedenou pozmenenou identitou na spoločnosť Hotel Družba, s. r. o., IČO: 47819138 so sídlom na ul. Jána Holého 698/1, Michalovce, pričom mu bolo pridelené EČV: U s tým, že vyššie uvedené úkony boli realizované len z dôvodu, aby toto vozidlo pochádzajúce z trestnej činnosti s neoprávnene pozmenenými znakmi a VIN číslom následne obžalovaný P. T. užíval pre vlastnú potrebu, k čomu aj dochádzalo až do momentu jeho zaistenia v trestnom konaní dňa 11. mája 2017, pričom takýmto konaním pre seba obžalovaný P. T. získal prospech vo výške 77.505,00 Eur.

Za to bol menovanému podľa § 233 ods. 3 Trestného zákona, § 36 písm. j) Trestného zákona a § 38 ods. 3 Trestného zákona uložený trest odňatia slobody vo výmere 8 (osem) rokov, na výkon ktorého bol zaradený podľa § 48 ods. 2 písm. a) Trestného zákona do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia. Okresný súd uložil obvinenému podľa § 58 ods. 3 Trestného zákona aj trest prepadnutia majetku.

Krajský súd v Košiciach, ako súd odvolací, rozhodol na podklade odvolania obvineného uznesením, sp. zn. 6To/92/2020, z 23. marca 2021 tak, že odvolanie obvineného P. T. zamietol postupom podľa § 319 Trestného poriadku.

Proti uzneseniu odvolacieho súdu podal obvinený dovolanie z dôvodov podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku (zásadným spôsobom bolo porušené právo na obhajobu) a podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku (rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť).

Obvinený v dovolaní argumentoval v zásade nasledovne.

„Dovolateľ bol odsúdený na základe znaleckých posudkov a výpovedí spolupracujúcich svedkov, ktorí vystupujú vo všetkých trestných veciach, ktoré sú proti nemu vedené a len na základe ich tvrdení sú tieto trestné stíhania realizované. V celom konaní poukazoval na rozpory medzi výpoveďami týchto svedkov. Okresný súd vo veci vykonal iba tie dôkazy, o ktoré mohol odôvodniť a odôvodnil odsúdenie dovolateľa, avšak dôkazy, ktoré svedčili v jeho prospech, alebo mali byť vykonané za účelom preukázania dovolateľovej nevinu, súd vykonal zamietol. Z výpovede svedka L. U. jednoznačne bolo preukázané, že čo sa týka sporného motorového vozidla, ktoré malo byť ukradnuté v O., prišlo oznámenie z I. E., aby bolo pátranie po tomto motorovom vozidle zrušené, nakoľko oni sledujú vyšší operatívny záujem, ktorý nebol konkretizovaný ... z uvedeného je zrejmé, že polícia v I. mala podrobné poznatky o krádeži osobného motorového vozidla v Nemecku, avšak počas celého trestného konania dôkazy v tomto smere neboli vykonané. Okresný súd v rozsudku tvrdí, že dovolateľ mal vedomosť o tom, že motorové vozidlo značky RANGE ROVER pochádzalo z krádeže, čo však vykonanými dôkazmi absolútne nebolo preukázané. V tomto smere okresný súd nevykonal žiadne dokazovanie a odmietol vykonať aj navrhnuté dôkazy obhajobou, a to hlavne vypočutím svedkov F. U. a zástupcu spoločnosti, od ktorej bolo auto zakúpené. Vypočut' svedka F. U. bolo nevyhnutné najmä z toho dôvodu, že podľa svedka L. B. práve tento svedok mal zabezpečiť kúpu prvého kradnutého auta. Okresný súd síce tohto svedka na hlavné pojednávanie predvolal, avšak po ospravedlnení, že má COVID - 19, už opakovane súd upustil od výsluchu tohto svedka napriek tomu, že obhajoba trvala na jeho výsluchu. Tieto dôkazy bolo možné vykonať a bez ich vykonania vo veci nebolo možné objektívne rozhodnúť, pretože ani jeden dôkaz, ktorý bol vo veci vykonaný, nesvedčil o tom, aby dovolateľ mal vedomosť o tom, že kupuje odcudzené motorové vozidlo". Obvinený následne pokračoval analýzou jednotlivých znakov skutkovej podstaty trestného činu, z ktorého spáchania bol právoplatne uznaný za vinného, pričom akcentoval, že „ ... pokiaľ motorové vozidlo značky Range Rover ... bolo odcudzené neznámymi páchatel'ami v O. a následne toto vozidlo bolo na základe falošných dokladov prihlásené v registri cestných vozidiel na magistráte mesta Mladá Boleslav v ČR na osobu F. B. s neoprávnene pozmeneným VIN, o tomto dovolateľ nemal žiadnu vedomosť. Dovolateľ auto riadne zakúpil a po vykonaní potrebných kontrol, najmä kontroly originality, bolo zaregistrované príslušným úradom na jeho obchodnú spoločnosť

Larientana, s. r. o., v Prahe. Zo strany dovolateľa išlo o zákonný postup, pričom sa nedopustil žiadneho protizákonného konania, keďže vozidlo riadne zakúpil a zaplatil zaň kúpnu cenu. Okresný súd odôvodnil svoje rozhodnutie aj tým, že podľa znaleckého posudku došlo k prebrusovaniu čísel na jednotlivých súčiastkach, s ktorým tvrdením dovolateľ nemôže súhlasiť, pretože pokiaľ by došlo k prebrusovaniu nejakých čísel na jednotlivých súčiastkach, toto auto by nemohlo prejsť kontrolou originality a pracovníci, ktorí kontrolu vykonávali by museli zistiť, že ide o kradnuté motorové vozidlo. Za nezákonný postup súdu možno považovať skutočnosť, že zamietol návrh obhajoby na vykonanie dôkazov, a to pribratie znalca za účelom vypracovania znaleckého posudku s cieľom zistenia, či mohli byť zaregistrované na príslušných policajných inštitúciách obe motorové vozidlá, pokiaľ na nich boli urobené také zásahy, aké uviedli znalci na hlavnom pojednávaní, ktorí vypracovali znalecké posudky, pretože podľa názoru dovolateľa nie je možné pri takýchto zásahoch, ako sú uvádzané, aby tieto motorové vozidlá prešli kontrolou originality a zásahy nezistil ani policajný orgán, ktorý vykonal prihlásenie motorových vozidiel. Za závažné pochybenie okresného súdu považuje dovolateľ aj skutočnosť, že tento odmietol vykonať dôkaz ... aj svedka P. E. s odôvodnením, že vykonaným dokazovaním bolo podľa názoru súdu dostatočne preukázané, že dovolateľ zabezpečil zmenu identity vozidla a je vysoko pravdepodobné, že práve svedkovia F. U. a P. E. sa nejakým spôsobom podieľali s dovolateľom na tejto zmene identity. Podľa názoru okresného súdu by výpovede týchto svedkov nemohli byť vierohodné, keďže podľa súdu je krajne pravdepodobné, že títo svedkovia by buď odmietli vypovedať, alebo by prirodzene popierali akúkoľvek účasť na tejto spolupráci, aby sa tak vyhli trestnému stíhaniu. Okresný súd teda zjavne nevyhovel návrhu na vypočutie vyššie uvedených svedkov s odôvodnením hypotetického záveru, ako by títo svedkovia v prípade, ak by boli predvolaní na súd a vypovedali, a preto ich podľa názoru súdu nebolo (pozn.: zrejme potrebné) vypočuť. Tento postup možno považovať za absolútne protizákonný, pretože za účelom objektívneho zistenia a objasnenia opravy motorového vozidla bolo nutné vykonať výsluch svedka P. E., pretože dovolateľ nemá vedomosť o tom, ako bola vykonaná oprava motorového vozidla a aké náhradné diely boli použité pri oprave a či niektoré čísla boli zbrúsené, pretože auto opravoval tento svedok a jedine tento svedok sa k týmto skutočnostiam mohol objektívne vyjadriť. Bez výpovede tohto svedka v žiadnom prípade nebolo možné vo veci objektívne rozhodnúť. Vykonaným dokazovaním bolo jednoznačne preukázané, že osoba P. E. uzatvorila s dovolateľom kúpnopredajnú zmluvu, ktorej podpisy boli fyzicky overené pred notárskym úradom JUDr. Ondrejom Ďuriačom 14. augusta 2017, teda niet pochyb o tom, že takáto osoba existovala. Podľa dovolateľa by mal byť ako svedok na hlavnom pojednávaní vypočutý aj notár, čo však súd odmietol. Za protizákonné treba považovať aj odmietnutie výsluchov svedkov X. M. G. a svedka P. E. O., ktorých svedkov navrhla na hlavnom pojednávaní vypočuť obhajoba, pretože podľa vedomosti sťažovateľa práve pri domovej prehliadke 11. mája 2017 mala svedkyňa X. M. odovzdať originál kľúča od vozidla polícii. Súd odmietnutie vypočutia tejto svedkyne odôvodnil tým, že v zápisnici o domovej prehliadke nie je žiadna zmienka, aby táto odovzdala kľúče polícii. Naopak, podľa tvrdenia súdu, zo zápisnice o vydaní veci z 18. októbra 2018 ako aj z prečítanej zápisnice o výsluchu svedka O. vyplýva, že druhý originálny kľúč od tohto vozidla odovzdal polícii práve tento svedok. V súvislosti so zabezpečením originálu kľúčov od predmetného motorového vozidla bolo nutné vypočuť vyššie uvedených svedkov za účelom objasnenia pravdy, pretože ako z vykonaného dokazovania vyplynulo, svedok O. mal odovzdať kľúč až 18. októbra 2018, pričom tomuto úkonu predchádzal jeho výsluch, ktorý bol uskutočnený 6. júna 2018, pričom nemôžu byť vierohodné ani tvrdenia majiteľa ukradnutého motorového vozidla v O., že kľúč zanechal v spínacej skrinke, pretože toto vozidlo nemá žiadnu spínaciu skrinku. Je len logické, že išlo o zavádzajúcu výpoveď, a preto bol výsluch týchto svedkov nutný. Dovolateľ poukazuje aj na skutočnosť, že súd odôvodnil jeho uznanie za vinného okrem znaleckých posudkov aj svedeckými výpoveďami T. E., D. P. a L. B., ktorých výpovede súd považoval za pravdivé a postačujúce k tomu, aby uznal vinu bez vykonania ďalších navrhovaných dôkazov. Toto stanovisko súdu je nepochopiteľné z dôvodu, že pokiaľ ide o svedkov T. E. a D. P., sú to svedkovia spolupracujúci s políciou, ktorí vypovedajú vo všetkých veciach, pričom je zrejmé, že z ich strany ide o tendenčné tvrdenia, ktoré nie sú ničím podložené a sú cieleňé za každú cenu poškodiť dovolateľovi". K tomu obvinený podrobným spôsobom opísal údajné rozpory vo výpovediach menovaných svedkov v porovnaní so svedeckými výpoveďami svedkov U. a Mgr. V., konštatujúc, že orgánom činným v trestnom konaní nebránilo nič v tom, aby zabezpečili dôkaz dožiadaním z P. E. ohľadom preukázania skutočnosti, či bolo predmetné motorové vozidlo zachytené na monitorovacích zariadeniach. Obvinený mal za to, že „takýto dôkaz úmyselne

vykonaný nebol, pretože by bola preukázaná nepravdivosť tvrdenia tohto svedka (pozn.: svedka E.). Súd prvého stupňa bagatelizoval dôkazy svedčiace v prospech obvineného (výpovede svedkov Ing. X. T. a Z.) s tým, že sú nepravdivé s odôvodnením, že ide o dovolateľovho syna, resp. kamaráta". Čo sa týka uznesenia krajského súdu, toto obvinený označil ako „obsiahle, ale ... formálne a v skutočnosti k námietkam dovolateľa v otázke skutkových zistení uvedených v odvolaní, krajský súd len prekopíroval úvahy okresného súdu ... dovolateľ vopred súhlasí s konštatovaním, že v určitých prípadoch nie je povinnosťou odvolacieho súdu odpovedať na každý odvolací argument obvineného, stačí, aby odvolací súd poskytol stručné dôvody pre svoje rozhodnutie, či už tým, že do neho včlení dôvody uvedené súdom prvého stupňa alebo inak. Podmienkou je, aby sa odvolací súd skutočne zaoberal otázkami, ktoré mu boli predložené na posúdenie a aby len bez ďalšieho jednoducho neprevzal závery, ku ktorým dospel nižší súd". V súvislosti s predostretou argumentáciou obvinený pripojil odkaz na relevantné rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej aj len „ESLP"), tvrdiac, že „... krajský súd len jednoducho prevzal závery, ku ktorým dospel okresný súd v rozsudku ... postup krajského súdu nenaplnil požiadavky spravodlivého procesu". Obvinený následne pokračoval v polemike so skutkovými zisteniami ustálenými v skoršom konaní pred súdom prvého stupňa a odvolacím súdom ohľadom zavinenia a jeho vedomosti o tom, že išlo o motorové vozidlo pochádzajúce z trestnej činnosti, pričom vyslovil záver, že „... bolo potrebné oddeliť vykonané dôkazy, z ktorých je zrejmé, že dovolateľ sa nijakým spôsobom nepodieľal na oprave, resp. prerobení druhého motorového vozidla a že toto vykonal svedok E. ... nebolo vydané nijaké rozhodnutie o zaistení uvedeného motorového vozidla, ale dokonca bol policajný orgán vyzoomený z ČR, aby vo veci nekonal z dôvodu vyšších záujmov ..., pokiaľ došlo k nejakým nezákonným úpravám na vozidle, resp. k zbrúseniu identifikačných čísel na jednotlivých náhradných dieloch, s tým dovolateľ nemá nič spoločné, a preto bolo nutné ako svedka vo veci vypočuť P. E.". Obvinený zopakoval svoje námietky proti konštatovaniam skôr vo veci konajúcich a rozhodujúcich súdov v súvislosti s ustálením skutkového stavu a rozsahu vykonaného dokazovania, s dôrazom na ním namietané nepreukázanie najmä subjektívnej stránky trestného činu legalizácie príjmu z trestnej činnosti, k čomu uviedol, že v zásade nepopiera a nepopiera, že predmetné vozidlo mohlo pochádzať z trestnej činnosti (krádeže), avšak o tom nemal žiadnu vedomosť. S odkazom na predložené závery plynúce z rozhodovacej činnosti ESLP, Ústavného súdu SR (respektíve Ústavného súdu Českej republiky), ako aj Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v spojení s § 2 ods. 12 a § 168 ods. 1 Trestného poriadku obvinený v ďalšom texte podaného dovolania uviedol vlastné právne úvahy podrobnejšie rozvíjajúce zmysel a účel tak zásady voľného hodnotenia dôkazov, ako aj riadneho odôvodnenia súdneho rozhodnutia. Záverom konštatoval, že „... sumarizujúc vyššie uvedené dovolateľ tvrdí, že zásadným spôsobom bolo porušené jeho právo na obhajobu podľa § 34 ods. 1 Trestného poriadku, čl. 50 ods. 3 Ústavy SR a čl. 6 ods. 3 Dohovoru a práva na spravodlivé súdne konanie podľa § 2 ods. 7, § 168 ods. 1 a § 176 ods. 2 Trestného poriadku, čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a čl. 6 ods. 1 Dohovoru v spojení s § 319 Trestného poriadku. Preto považujeme dovolací dôvod odvodený od ustanovenia § 371 ods. 1 písm. c), písm. i) Trestného poriadku za objektívne podložený, opodstatnený a dôvodný". Dovolateľ navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol takto:

- „podľa § 386 ods. 1 Trestného poriadku vyslovuje, že uznesením Krajského súdu v Košiciach, sp. zn. 6To/92/2020, z 23. marca 2021 a v konaní, ktoré mu predchádzalo, bol z dôvodov podľa § 371 ods. 1 písm. c), písm. i) Trestného poriadku porušený zákon v ustanoveniach § 319, § 2 ods. 7, ods. 12, § 9 ods. 1 písm. a), § 31 ods. 1, § 34 ods. 1, § 119 ods. 2, § 163 ods. 3, § 168 ods. 1 a § 176 ods. 2 Trestného poriadku, v čl. 46 ods. 1 a čl. 50 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky, v čl. 6 ods. 1, ods. 3 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v neprospech obvineného P. T.,
- podľa § 386 ods. 2 Trestného poriadku napadnuté uznesenie Krajského súdu v Košiciach, sp. zn. 6To/92/2020, z 23. marca 2021 sa zrušuje,
- zrušuje sa aj rozsudok Okresného súdu Michalovce, sp. zn. 8T/67/2019, z 12. októbra 2020,
- zrušujú sa aj ďalšie rozhodnutia na zrušené rozhodnutia obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad,
- podľa § 388 ods. 1 Trestného poriadku Okresnému súdu Michalovce sa prikazuje, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol,
- podľa § 380 ods. 2 Trestného poriadku sa obvinený P. T., nar. XX. februára XXXX neberie do väzby s tým, že sa ihneď prepúšťa z výkonu trestu odňatia slobody na slobodu".

K dovolaniu obvineného sa vyjadril prokurátor v podstate nasledovne:

„ ... dôvody a skutočnosti, ktoré odsúdený v dovolaní uvádza sú ... v skutočnosti námietky týkajúce sa správnosti a úplnosti zisteného skutku. V podstate ide o opakovanie tých istých dôvodov, ktoré odsúdený uvádzal v podaniach z 23. októbra 2021, ktorým doplnil dôvody svojho odvolania". Poukazujúc na tam vyjadrené právne úvahy súvisiace s prípustnosťou dovolania s odkazom na dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku prokurátor uviedol, že „ ... ak teda odsúdený v podanom dovolaní namieta spôsob hodnotenia dôkazov, konkrétne výpovede svedkov (najmä údajnú rozporupnosť týchto výpovedí) či výsledky znaleckého dokazovania, ide ,len' o námietky skutkového charakteru, ktoré ako uvádzam dovolacím dôvodom podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku nemôžu byť. V prípade namietaného dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, ktorý odsúdený opiera v zásade o to, ako súdy na podklade dokazovania vyhodnotili skutkový stav veci a ten následne právne posúdili ... možno jeho naplnenie bez pochybností vylúčiť". K tomu prokurátor opätovne pripojil právne úvahy súvisiace s neprípustnosťou takto formulovaných dovolacích námietok v súzťažnosti s uplatneným dôvodom dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, sumarizujúc, že „ ... vzhľadom na uvedené navrhujem, aby dovolací súd v zmysle § 382 písm. c) Trestného poriadku dovolanie odsúdeného odmietol, pretože je zrejmé, že nie sú splnené zákonné dôvody dovolania podľa § 371 Trestného poriadku".

+ + +

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako dovolací súd (§ 377 Trestného poriadku) pred vydaním rozhodnutia o dovolaní obvineného skúmal procesné podmienky pre jeho podanie a zistil, že dovolanie bolo podané proti prípustnému rozhodnutiu [§ 368 ods. 1, ods. 2 písm. h) Trestného poriadku], osobou oprávnenou na jeho podanie [§ 369 ods. 2 písm. b) Trestného poriadku], prostredníctvom obhajcu (§ 373 ods. 1 Trestného poriadku), v zákonnej lehote (§ 370 ods. 1 Trestného poriadku), na príslušnom súde (§ 370 ods. 3 Trestného poriadku), spĺňa obligatórne obsahové náležitosti (§ 374 ods. 1, ods. 2 Trestného poriadku) a tiež, že obvinený pred jeho podaním využil svoje právo podať riadny opravný prostriedok, o ktorom bolo rozhodnuté (§ 372 ods. 1 Trestného poriadku) a dospel k záveru, že dovolanie obvineného P. Gaška je potrebné odmietnuť postupom podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku, nakoľko nemožno konštatovať naplnenie žiadneho dovolacieho dôvodu.

Najvyšší súd poznamenáva, že dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok, pričom nielen z označenia tohto opravného prostriedku ako mimoriadneho, ale predovšetkým zo samotnej úpravy dovolania v Trestnom poriadku je zrejmé, že dovolanie nie je určené na nápravu akýchkoľvek pochybení súdov, ale len tých najzávažnejších - mimoriadnych - procesných a hmotnoprávných chýb. Tie sú ako dovolacie dôvody taxatívne uvedené v ustanovení § 371 ods. 1 Trestného poriadku.

V porovnaní s dôvodmi, ktoré opodstatňujúce podanie odvolania, sú dovolacie dôvody koncipované podstatne užšie. Je tomu tak z dôvodu, že dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktorým bola vec právoplatne skončená. Predstavuje tak výnimočný prielom do právoplatnosti rozhodnutia (napadnutého dovolaním), ktoré je zásadnou zárukou stability právnych vzťahov a právnej istoty. Právoplatnosť je vlastnosťou rozhodnutia, ktorá v sebe poníma jeho faktickú nezmeniteľnosť (formálna právoplatnosť) a záväznosť (materiálna právoplatnosť). Nezmeniteľnosť rozhodnutia znamená, že v rámci konania, v ktorom bolo vydané, nemožno o veci, ktorá bola jeho predmetom, naďalej pokračovať, resp. ju „nanovo" prejednať. Preto sú možnosti podania dovolania, vrátane dovolacích dôvodov, striktné obmedzené, aby sa potenciálne „širokým" uplatnením tohto mimoriadneho opravného prostriedku nezakladala pre konanie pred dovolacím súdom ďalšia riadna opravná inštancia a dovolanie nebolo chápané len ako „ďalšie odvolanie".

Z ustanovenia § 385 ods. 1 Trestného poriadku vyplýva, že dovolací súd je viazaný dôvodmi dovolania, ktoré sú v ňom uvedené. Viazanosť dovolacieho súdu dôvodmi dovolania sa týka vymedzenia chýb napadnutého rozhodnutia a konania, ktoré mu predchádzalo (§ 374 ods. 1 Trestného poriadku) a nie právnych dôvodov dovolania uvedených v ňom v súlade s § 374 ods. 2 Trestného poriadku z hľadiska ich hodnotenia podľa § 371 Trestného poriadku. Podstatné sú teda vecné argumenty uplatnené

dovolaťom a nie ich subsumpcia (podradenie) pod konkrétne ustanovenia § 371 Trestného poriadku (R 120/2012).

K dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku.

Podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku dovolanie možno podať, ak zásadným spôsobom bolo porušené právo na obhajobu.

Jednou zo základných zásad trestného konania je zásada práva na obhajobu, vyjadrená v ustanovení § 2 ods. 9 Trestného poriadku. Právo na obhajobu je zakotvené v čl. 50 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky, v čl. 40 ods. 3 Listiny základných práv a slobôd a tiež v čl. 6 ods. 3 písm. b), c), d), Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Právo na obhajobu patrí k základným atribútom spravodlivého procesu, keďže zabezpečuje aj rovnosť zbraní medzi obvineným na jednej strane a prokurátorom na druhej strane. Zmyslom tohto práva je zaručiť ochranu zákonných záujmov a práv osoby, proti ktorej sa konanie vedie, pretože bezchybné rešpektovanie práva na obhajobu je dôležitým predpokladom vydania zákonného a spravodlivého rozhodnutia.

Zásada „práva na obhajobu“ vyjadruje požiadavku, aby v trestnom procese bola zaručená ochrana práv a záujmov osoby, proti ktorej sa vedie trestné konanie, a je teda nevyhnutým prostriedkom úspešného výkonu súdnictva smerom k ochrane základných práv a slobôd. Jej legislatívne vyjadrenie a reálne zabezpečenie svedčí v podstate nielen o stupni demokracie v trestnom procese daného štátu, ale vo svojej podstate jej realizácia v čo najširšom meradle je nielen v záujme osoby, proti ktorej sa vedie trestné konanie, ale v záujme celej spoločnosti, pretože toto právo neplynie len z ochrany práv jednotlivca, ale aj zo záujmu štátu na zistenie pravdy. Podľa názoru dovolacieho súdu právo na obhajobu sa zaručuje ako základné právo fyzickej osoby, ktoré podlieha všetkým pravidlám, ktoré sa uznávajú pri ochrane základných práv a slobôd, a možno ho vnímať aj ako prostriedok nastoľujúci spravodlivú rovnováhu medzi verejnými záujmami, ktoré sú predmetom ústavnej ochrany.

Zásada „práva na obhajobu“ obsahuje tri relatívne samostatné práva obvineného:

- právo obhajovať sa osobne, alebo
- právo obhajovať sa za pomoci obhajcu podľa vlastného výberu, alebo
- právo na bezplatnú pomoc obhajcu, ak obvinený nemá prostriedky na zaplatenie obhajcu a vyžadujú to záujmy spravodlivosti.

Konštantná judikatúra právo na obhajobu v zmysle dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku chápe ako vytvorenie podmienok pre plné uplatnenie procesných práv obvineného a jeho obhajcu a zákonný postup pri reakcii orgánov činných v trestnom konaní a súdu na uplatnenie každého obhajovacieho práva. Platný Trestný poriadok obsahuje celý rad ustanovení, ktoré upravujú jednotlivé čiastkové práva obvineného, charakteristické pre príslušné štádium trestného konania. Prípadne porušenie len niektorého z nich, pokiaľ sa to zásadným spôsobom neprejaví na postavení obvineného v trestnom konaní, samo o sebe nezakladá dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku. Zo znenia tohto ustanovenia totiž jednoznačne vyplýva, že len porušenie práva na obhajobu zásadným spôsobom je spôsobilé naplniť uvedený dovolací dôvod.

Právo strany na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia spočíva v troch nasledujúcich a vzájomne sa dopĺňujúcich rovinách:

- a) je korelátom práva účastníka konania prednášať návrhy, argumenty a námietky, aby na tieto dostal od súdu náležitú odpoveď,
- b) predstavuje jednu zo záruk, že „výkon spravodlivosti“ (justice in procedural effect, resp. justice in action) nie je arbitrárny (svojvoľný), nepriehľadný a že rozhodovanie verejnej moci je kontrolované verejnosťou,
- c) vytvára predpoklad pre účinné uplatnenie opravných prostriedkov, ktoré má strana konania k dispozícii.

Napriek nespornému významu práva strany trestného konania na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia nejde o právo absolútne. Povinnosť súdu odôvodniť svoje rozhodnutie nemožno interpretovať v tom zmysle, že by zahŕňalo podrobnú odpoveď na každý argument strany konania (Ván Hurk v Holandsko, resp. Ruiz Torija v Španielsko). Podstatnou je v tejto súvislosti povinnosť súdu vyhodnotiť a v odôvodnení rozhodnutia zareagovať na hlavné námietky účastníka konania (Donadze v Gruzínsko) a riadne posúdiť tvrdenia, argumenty a dôkazy predložené stranou konania (opätovne viď napr. Ván Hurk v Holandsko). Na podklade takéhoto postupu súdu je potom možné posúdiť, či bolo konanie ako celok spravodlivé.

Najvyšší súd považuje za potrebné zdôrazniť, že zásadné porušenie práva na obhajobu je potrebné vykladať v súvislosti s dôvodom dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku v časti vety za bodkočiarkou. O porušenie práva na obhajobu nejde, ak súd nevyhovел dôkazným návrhom obhajoby, pretože už považoval skutkový stav za dostatočne zistený.

Pokiaľ ide o obvineným namietané odmietnutie návrhov na doplnenie dokazovania - nevykonanie navrhnutých dôkazov, takúto námietku nemožno úspešne podať v rámci dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku. Ak uplatnenie práva na obhajobu spočíva v navrhovaní dôkazov, zodpovedá mu povinnosť orgánov činných v trestnom konaní a súdu zaoberať sa každým dôkazným návrhom a najneskôr pred meritórnym rozhodnutím tomuto návrhu buď vyhovieť, alebo ho odmietnuť, resp. rozhodnúť, že sa ďalšie dôkazy vykonávať nebudú (R 116/2014).

Nevykonanie (arbitrárne), pre spravodlivé rozhodnutie známeho a dôležitého, významného či rozhodného dôkazu súdom, môže však byť dovolacím dôvodom podľa § 371 ods. 3 Trestného poriadku, pretože posúdenie rozsahu (ne)vykonaných dôkazov je otázkou skutkovou a nie právnou. Za skutkové námietky sa pritom považujú námietky, ktoré smerujú proti skutkovým zisteniam súdov, proti rozsahu vykonaného dokazovania, prípadne i hodnoteniu vykonaných dôkazov súdmi nižšej inštancie. S ohľadom na to nemôže argumentácia dovolateľa, ktorým nie je minister spravodlivosti, o nevykonaní navrhnutého dôkazu súdom (o odmietnutí vykonania, ktorého bolo rozhodnuté podľa § 272 ods. 3 Trestného poriadku a rozhodnutie o tom bolo riadne odôvodnené minimálne v rozsudku v zmysle § 168 ods. 1 druhá veta Trestného poriadku) zodpovedať dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku.

Vyššie uvedený záver v plnom rozsahu zodpovedá doterajšej aplikačnej praxi i judikatúre Najvyššieho súdu Slovenskej republiky o nemožnosti preskúmania správnosti a úplnosti skutkových zistení súdmi v pôvodnom konaní, s výnimkou prieskumu ich rozhodnutí na základe dovolania podaného ministrom spravodlivosti podľa § 371 ods. 3 Trestného poriadku.

Pokiaľ teda neúplnosť a nesprávnosť skutkových zistení ustálených súdmi nižších súdov nemôže dovolací súd preskúmať v rámci uplatneného dovolacieho dôvodu uvedeného v § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku, nemožno takéto „skutkové“ preskúmanie rozhodnutí súdov v pôvodnom konaní dosiahnuť (a vo svojej podstate obchádzať) prostredníctvom uplatnenia dovolacieho dôvodu uvedeného v § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, napríklad uplatnením dovolacej námietky spočívajúcej v tom, že v pôvodnom konaní nebol vykonaný konkrétny dôkaz, ktorý však podľa subjektívneho hodnotenia dovolateľa vzhľadom na jeho význam (dôležitosť) vykonaný byť mal (s argumentom, že preto bolo chybou jeho odmietnutie postupom podľa § 272 ods. 3 Trestného poriadku).

Posúdenie dôležitosti (významu) konkrétneho dôkazu totiž nie je možné bez komplexného vyhodnotenia dôkazného stavu na podklade rozsahu a kvality procesu dokazovania vykonaného súdmi v pôvodnom konaní, ktorého výsledkom je nimi zistený skutkový stav, v konečnom dôsledku odzrkadlený v skutkovej vete výroku o vine obvineného.

Záver o dôležitosti (významu) takého dôkazu preto logicky nie je možný bez primárneho posúdenia otázky náležite zisteného skutkového stavu v zmysle § 2 ods. 10 Trestného poriadku, ktorý je zase výsledkom procesu hodnotenia dôkazov podľa kritérií upravených v § 2 ods. 12 Trestného poriadku, z

ktorého obsahu je navyše nepochybné, že žiadny dôkaz v trestnom konaní nemožno posudzovať izolovane od iných, v danej veci zabezpečených, resp. vykonaných dôkazov.

Vyššie uvedený záver tak zohľadňuje systematickú prepojenosť jednotlivých dovolacích dôvodov upravených v § 371 ods. 1 Trestného poriadku, ich vzájomné vzťahy a obsahovú nadväznosť, v predmetnej veci medzi dovolacími dôvodmi upravenými pod písmenami c) a i) a na vetu za bodkočiarkou v § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku logicky nadväzujúci ako jediný možný dovolací dôvod podľa § 371 ods. 3 Trestného poriadku.

Inými slovami povedané, naplnenie dôvodu dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku nemožno odvodiť od skutočnosti, že skôr vo veci konajúce súdy nižších inšancií nepovažovali návrhy na vykonanie dokazovania, resp. jeho doplnenie prednesené obvineným za významné pre konečné rozhodnutie vo veci samej, ak súčasne zo strany súdu bolo obvinenému také stanovisko súdu dostatočným spôsobom „signalizované“, resp. zreteľne a dostatočne odôvodnené.

Nemožno sa účinne domáhať naplnenia dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku v prípade, ak súdom ustálený obsah a rozsah vlastnej úvahy o voľbe použitých dôkazných prostriedkov a hodnotenia z nich získaných výsledkov (tzn. hodnotenia dôkazov) „nevyhovuje“ predstavám dovolateľa. Ak by záver orgánu činného v trestnom konaní alebo súdu vykonaný v zmysle § 2 ods. 12 Trestného poriadku o tom, že určitú skutkovú okolnosť považuje za dokázanú a že ju nebude overovať ďalšími dôkazmi zakladal opodstatnenosť dôvodu dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, odporovalo by to viazanosti dovolacieho súdu zisteným skutkom podľa § 371 ods. 1 písm. i), veta za bodkočiarkou Trestného poriadku.

Do práva na spravodlivý proces nepatrí právo strany v konaní, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi, návrhmi a hodnotením dôkazov. Právo na spravodlivý proces neznamená ani právo na to, aby bola strana konania pred všeobecným súdom úspešná, teda aby bolo rozhodnuté v súlade s jej požiadavkami a právnymi názormi. Súd neporuší žiadne práva strany v konaní, ak si neosvojí ňou navrhnutý spôsob hodnotenia vykonaných dôkazov a ak sa neriadi jej výkladom všeobecne záväzných právnych predpisov (nálezy Ústavného súdu Slovenskej republiky, sp. zn. III. ÚS 339/08, II. ÚS 197/07, II. ÚS 78/05, IV. ÚS 252/04).

Súdy nižších stupňov vo svojich rozhodnutiach dostatočne a presvedčivo vysvetlili, prečo nebolo vyhovené návrhom obvineného na doplnenie dokazovania.

Najvyšší súd poukazuje na odôvodnenie rozsudku okresného súdu (počnúc str. 2, posledný odsek), kde okresný súd jasne, zrozumiteľne a presvedčivo vysvetlil, akými úvahami sa spravoval pri odmietnutí návrhov obvineného na doplnenie dokazovania. V naznačenom kontexte je zo strany najvyššieho súdu potrebné vyzdvihnúť mimoriadnu precíznosť okresného súdu, ktorý každému jednotlivému navrhovanému dôkazu venoval samostatný odsek a vecným a príliehavým spôsobom uviedol vlastné „myšlienkové pochody“, na podklade ktorých dospel k záveru o odmietnutí vykonania navrhovaných dôkazov.

Čo sa týka námietky obvineného obsahovo spočívajúcej v údajnej „mechanickej reprodukcii“ skutkových a právnych záverov na podklade konania pred súdom prvého stupňa zo strany krajského súdu, tak v tomto smere po oboznámení sa s uznesením krajského súdu, nemohol najvyšší súd argumenty dovolateľa prijať. Dovolacie námietky obvineného totiž stoja oproti reálnemu obsahu uznesenia krajského súdu v tak ostrom logickom a vecnom kontraste, že niektoré z relevantných pasáží odôvodnenia podaného dovolania v súhrne vyznievajú ako smerujúce proti inému, než dovolaním napadnutému rozhodnutiu.

Je tomu tak z dôvodu, že počnúc str. 27 (dvadsaťsedem) až po str. 39 (tridsaťdeväť) krajský súd v rozsahu dvanástich strán podrobil odvolaciu argumentáciu obvineného hlbokému, vyčerpávajúcemu a nanajvýš konkrétne vyjadrenému rozboru, v ktorom neopomenul uviesť svoje vlastné úvahy, týkajúce sa

vyhodnotenia dôkaznej situácie a z nej odvodeného skutkového stavu. Neuniklo pozornosti najvyššieho súdu, že krajský súd „nesklzol“ len do fakticky jednoduchého „odobrenia“, resp. odkazu na skutkové i právne úvahy okresného súdu, ktoré si bez ďalšieho ako vecné správne osvojil. Naopak, krajský súd sa v tejto súvislosti vôbec nesnažil „vyhnúť sa“ polemike nielen s argumentáciou obvineného, no vlastným a sčasti aj kritickým úvahám podrobil súčasne rozsudok okresného súdu. O tom svedčí konštatovanie krajského súdu na str. 30, odsek piaty, kde vo vzťahu k odvolacím námietkam obvineného uviedol, že za najdôležitejší dôkaz svedčiaci o vine obvineného treba považovať znalecké dokazovanie (čím sa stotožnil s argumentáciou súdu prvého stupňa). Čo si v očiach najvyššieho súdu zasluhuje azda najvýraznejšiu zmienku, krajský súd na str. 35 odsek prvý svojho uznesenia uviedol, cit.: „Prvostupňový súd v napadnutom rozsudku síce uviedol dôvody, pre ktoré nevykonal navrhnuté dôkazy obžalovaným P. T.. Keďže krajský súd sa úplne s jeho dôvodmi nestotožnil v uvedenej otázke ... v tomto rozhodnutí zaujme vlastné stanovisko k jednotlivým návrhom obžalovaného na vykonanie dôkazov“. V nadväznosti na to krajský súd uviedol vlastné úvahy, ktorými sa spravoval pri vyslovení záveru o nepotrebnosti vykonať dôkazy navrhnuté obvineným ešte v konaní pred súdom prvého stupňa, pričom neopomenul „venovať“ tomu zodpovedajúcu mieru starostlivého preskúmania každému z tam uvádzaných dôkazných návrhov.

Ak obvinený namieta údajne nedostatočné odôvodnenie rozhodnutí súdov nižších stupňov, resp. ich „cielený“ alebo „účelový“ postup pri hodnotení výsledkov vykonaného dokazovania, tak najvyššiemu súdu nie je zrejmé, v čom obvinený vidí arbitrárnosť alebo účelovosť rozhodnutí súdov nižších stupňov, nieto ich „skrivodlivosť“. V posudzovanom prípade nemožno v žiadnom prípade konštatovať, že by tak okresný, ako ani odvolací súd nezaujali hodnotiace stanovisko ku všetkým vo veci vykonaným dôkazom, a to aj v prípade, ak tieto nemajú žiaden význam pre rozsudok (jeho výrokovú časť). Odôvodnenie rozsudku okresného súdu vo vzťahu k deklaroványm skutkovým zisteniam možno považovať za mimoriadne adresné, tzn., že je z neho zrejmé, ktorá konkrétna skutková okolnosť a na základe ktorého konkrétneho dôkazu je tomu zodpovedajúcim spôsobom objektivizovaná.

Možno vysloviť, že každý výrok rozsudku okresného súdu je odôvodnený presvedčivo, vychádza z hodnotenia dôkazov v intenciách podľa § 2 ods. 12 Trestného poriadku - založeného na vnútornom presvedčení súdu premietnutého do myšlienkových úvah vyjadrených v písomnom vyhotovení odsudzujúceho rozsudku a na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu tak jednotlivo ako aj v ich súhrne (primerane R 68/2008). Opak by platil v prípade, ak by príslušný súd vinu obvineného konštatoval len na podklade akéhosi „simplexného“, resp. zovšeobecňujúceho konštatovania bez odkazu na konkrétne výsledky vykonaného dokazovania a odôvodnenia všetkých skutočností rozhodujúcich pre trestnú vec, ktorá je predmetom dovolacieho prieskumu najvyšším súdom (obdobne I. ÚS 712/2014). Z odôvodnenia rozsudku je úplne jasne a zreteľne evidentné, ako sa konajúci súd vyrovnal s obhajobou obvineného. Uvedené primerane platí aj vo vzťahu k uzneseniu krajského súdu.

Skutkové konštatovania a závery plynúce z vykonaného dokazovania vyjadrené v rozsudku okresného súdu a v uznesení krajského súdu sú čo do vzájomnej koherencie a kvality vysporiadania sa tak s dôkaznými návrhmi obvineného (resp. jeho obhajcu) ako aj s jeho obhajobnými námietkami kompletne. Tieto, podľa názoru najvyššieho súdu, spĺňajú požiadavku zákonnosti, presvedčivosti a preskúmateľnosti, jasne a zrozumiteľne dávajú odpovede na všetky právne a skutkové relevantné otázky súvisiace s predmetom trestného konania a zároveň z nich vyplýva vzťah medzi obsahom vo veci vykonaných dôkazov a deklaroványmi skutkovými zisteniami na strane jednej a právnymi závermi na strane druhej. Spolu so súčasným poukazom na dôkazy, na podklade ktorých dospel súd prvého stupňa k záveru o vine obvineného, jednoducho nemožno odmietnuť skutočností vyjadrené v odôvodneniach skôr vo veci konajúcich súdov s poukazom na akúsi „tendenčnosť“, nieto obvineným nepriamo naznačované „spriahnutie sa“ ním označených osôb, resp. orgánov verejnej moci za účelom nezákonného odsúdenia jeho osoby.

S poukazom na uvedené dospel najvyšší súd k záveru, že dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku v predmetnej trestnej veci obvineného naplnený nebol, a preto s tým súvisiacu argumentáciu obvineného odmietol ako nedôvodnú.

K dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku.

Podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku dovolanie možno podať, ak je rozhodnutie založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť.

Pri posudzovaní oprávnenosti tvrdenia existencie tohto dovolacieho dôvodu, je dovolací súd vždy viazaný konečným skutkovým zistením, ktoré vo veci urobili sudy nižšieho stupňa, a teda dôvodom dovolania nemôžu byť skutkové zistenia, čo vyplýva z dikcie ustanovenia § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku.

Vo vzťahu ku skutkovému stavu zistenému súdmi nižšieho stupňa, vyjadrenému v tzv. skutkovej vete výroku, môže obvinený v dovolaní uplatňovať iba námietky právneho charakteru, nikdy nie námietky skutkové. Za skutkové námietky sa pritom považujú námietky, ktoré smerujú proti skutkovým zisteniam súdov, proti rozsahu vykonaného dokazovania, prípadne i hodnoteniu vykonaných dôkazov súdmi nižšej inštancie. Dovolací súd nemôže posudzovať správnosť a úplnosť skutkových zistení aj preto, že nie je oprávnený bez ďalšieho prehodnocovať vykonané dôkazy bez toho, aby ich mohol v konaní o dovolaní sám vykonávať. Ťažisko dokazovania je totiž v konaní na súde prvého stupňa a jeho skutkové závery môže dopĺňať, resp. korigovať iba odvolací súd v rámci odvolacieho konania. Dovolací súd nie je možné chápať ako druhú, „odvolaciu“ inštanciu zameranú k preskúmaniu rozhodnutí súdu nižšieho stupňa.

Nesprávnym právnym posúdením zisteného skutku sa rozumie, že skutok bol v napadnutom rozhodnutí kvalifikovaný ako trestný čin, napriek tomu, že nešlo o žiadny trestný čin, alebo že ustálený skutok vykazuje znaky iného trestného činu, alebo že obvinený bol uznaný za vinného z prísnejšieho trestného činu, než ktorého sa ustáleným skutkom dopustil. Podstatou správneho posúdenia skutku je aplikácia hmotného práva, teda že skutok zistený v napadnutom rozhodnutí súdu bol subsumovaný - podradený pod správnu skutkovú podstatu trestného činu upravenú v Trestnom zákone, pričom len opačný prípad (nesprávna subsumpcia) odôvodňuje naplnenie tohto dôvodu.

Nesprávnym použitím iného hmotnoprávneho ustanovenia sa rozumie nedostatočné posúdenie okolností vylučujúcich protiprávnosť (§ 24 - krajná núdza, § 25 - nutná obrana, § 26 - oprávnené použitie zbrane, § 27 - dovolené riziko, § 28 - výkon práva a povinnosti, § 29 - súhlas poškodeného, § 30 Trestného zákona - plnenie úlohy agenta), prípadne zániku trestnosti činu (najmä § 87 Trestného zákona - premlčanie trestného stíhania), resp. chybné rozhodnutia súdu pri uložení úhrnného trestu a spoločného trestu (§ 41 Trestného zákona), súhrnného trestu (§ 42 Trestného zákona), trestu odňatia slobody na doživotie (§ 47 a nasl. Trestného zákona) a pod.

V zmysle dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku, je dovolací súd viazaný zisteným skutkovým stavom veci tak, ako ho ustálili sudy nižšej inštancie, pričom nie je oprávnený posudzovať spôsob hodnotenia dôkazov a závery, ktoré z dokazovania skôr vo veci konajúce a rozhodujúce sudy vyvodili a ktoré sú podkladom pre zistenie skutkového stavu. Preto platí, že vo vzťahu ku skutkovému stavu zistenému súdmi prvého, prípadne druhého stupňa môže obvinený v dovolaní uplatňovať len námietky právneho charakteru, no nikdy nie námietky skutkové.

V dovolacom konaní iniciovanom obvineným niet právne významného priestoru pre ďalšiu obhajobnú argumentáciu charakteru typického pre konanie pred súdom prvého stupňa, resp. pre odvolacie konanie. Výstižný príklad takto formulovanej obhajobnej argumentácie obvineného dokumentujú i tieto jeho vyjadrenia:

- „okresný súd v rozsudku tvrdí, že dovolateľ mal vedomosť o tom, že motorové vozidlo značky RANGE ROVER pochádzalo z krádeže, čo však vykonanými dôkazmi absolútne nebolo preukázané“,
- „... ani jeden dôkaz, ktorý bol vo veci vykonaný, nesvedčil o tom, aby dovolateľ mal vedomosť o tom, že kupuje odcudzené motorové vozidlo“,
- „z výpovede svedka L. U. jednoznačne bolo preukázané ...“,
- „pokiaľ motorové vozidlo ... bolo odcudzené neznámymi páchatelmi v O. a následne toto vozidlo bolo na základe falošných dokladov prihlásené v registri cestných vozidiel na magistráte hlavného mesta Mladá Boleslav v ČR na osobu F. B. s neoprávnene pozmeneným VIN, o tomto dovolateľ nemal žiadnu

vedomosť",

- „podľa názoru okresného súdu by výpovede týchto svedkov nemohli byť vierohodné",

- „, ... z vykonaných dôkazov jasne vyplynulo, že (pozn.: obvinený) nemohol mať vedomosti, že ide o kradnuté vozidlo a túto vedomosť nemohol mať ani po tom, keď bol v U. kontrolovaný policajmi ..." a napokon

- „okresný súd ako aj krajský súd svoje rozhodnutia v otázke vedomosti o kradnutom vozidle založili na hypotetických úvahách a záveroch, ktoré však nemajú žiadnu oporu vo vykonanom dokazovaní".

Z uvedeného je zrejmé, že argumentácia obvineného má totožný, a síce skutkový charakter (obvinený nesúhlasí so skutkovými závermi konajúcich súdov, odmieta svoju vinu alebo „reinterpretuje" už právoplatnými súdnymi rozhodnutiami ustálené skutkové závery spôsobom „nebolo to tak, ale takto").

Najvyšší súd poznamenáva, že pre „úspešné" použitie dovolacích námietok nestačí len formálne použiť napríklad pojem právny záver, ak z materiálneho hľadiska obvinený ako dovolateľ napáda zjavne skutkový záver. A keďže obvinený danosť dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku odvodzuje výlučne od ním subjektívne označovaného nesprávne zisteného skutkového stavu a postupu súdu pri jeho zisťovaní a výsledkov hodnotenia takto získaného „sumáru" skutkových zistení - a tak nerozlišuje skutkové námietky od právnych - je bezprostredným následkom uplatnenia „nesprávnych" dovolacích námietok to, že podané dovolanie je v prevažnej časti len ďalším odvolaním. Jedine právne námietky by pritom bolo možné považovať za relevantné a bolo by potrebné sa nimi aj skutočne zaoberať v dovolacom konaní.

Obvinený v tejto súvislosti konštatuje existenciu ním uvádzaných „rozporov" medzi zisteným skutkom a jeho právnym posúdením s poukazom na ním predkladanú „reinterpretáciu" výsledkov vykonaného dokazovania, resp. priam špekulatívnym spôsobom identifikované „zámery" tam uvedených svedkov vypovedať tak, aby ho „zbavili majetku". Tým - v dovolacom, čiže mimoriadnom opravnom konaní len kontinuálne predostiera v plynulej nadväznosti s námietkami prezentovanými pred odvolacím súdom (čo je možné spoľahlivo zistiť z obsahu naratívnej časti uznesenia krajského súdu) absenciu subjektívnej a objektívnej stránky trestného činu, z ktorého spáchania bol uznaný za vinného.

K tomu sa najvyšší súd obmedzí na nasledovné právne úvahy.

Dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku nemôže napĺňať poukaz obvineného na to, že v konaní nebola vykonaným dokazovaním „správne" preukázaná subjektívna, (resp. objektívna) stránka trestného činu. Táto totiž nepredstavuje nič iné ako vnútorný vzťah páchatel'a k spáchanému trestnému činu. Tento vzťah nie je možno skúmať priamo, ale len sprostredkované, t. j. tak, ako sa navonok prejavil v jeho konaní, ktorý je napokon obsahom skutkovej vety rozhodnutia. Zavinenie je ako subjektívna stránka skutkovej podstaty trestného činu preukazované zásadne na základe konkrétnych skutkových okolností, ktoré ako je zrejmé z vyššie vyjadreného, v konaní o dovolaní nie je možné preskúmať (okrem prípadu, keď je subjektom podávajúcim dovolanie minister spravodlivosti).

Vo vzťahu k ustáleniu záveru o naplnení, či nenaplnení znakov skutkovej podstaty trestného činu (ak obvinený v predmetnej trestnej veci namieta naplnenie tak subjektívnej ako aj objektívnej stránky skutkovej podstaty trestného činu legalizácie príjmu z trestnej činnosti) treba uviesť, že konkretizácia takéhoto finálneho záveru vždy podlieha rozboru dôkaznej situácie a okolností prípadu, pričom postup podľa § 119 ods. 1 Trestného poriadku (čo je kategóriou procesného a nie hmotného práva), ukladá povinnosť dokazovať v trestnom konaní najmä

- a) či sa stal skutok a či má znaky trestného činu,
- b) kto tento skutok spáchal a z akých pohnútok,
- c) závažnosť činu vrátane príčin a podmienok jeho spáchania,
- d) osobné pomery páchatel'a v rozsahu potrebnom na určenie druhu a výmery trestu a uloženie ochranného opatrenia a iné rozhodnutia,
- e) následok a výšku škody spôsobenú trestným činom,

f) príjmy z trestnej činnosti a prostriedky na jej spáchanie, ich umiestnenie, povahu, stav a cenu.

Podstatným je fakt, že pokiaľ neúplnosť alebo nesprávnosť skutkových zistení súdmi v pôvodnom konaní dovolací súd nemôže preskúmať v rámci dovolateľom (obvineným alebo generálnym prokurátorom) uplatneného dovolacieho dôvodu uvedeného v § 371 odsek 1 písmeno i) Trestného poriadku, nemožno takéto „skutkové“ preskúmanie rozhodnutí súdov v pôvodnom konaní dosiahnuť (a vo svojej podstate obchádzať) prostredníctvom uplatnenia dovolacieho dôvodu uvedeného v § 371 odsek 1 písmeno i) Trestného poriadku - konkrétne uplatnením dovolacej námietky spočívajúcej v tom, že súdy mali posudzovať súhrn dôkazov v tom smere, či tvoria, alebo netvoria logickú a ničím neprerušovanú a uzavretú sústavu vzájomne sa dopĺňujúcich dôkazov.

Najvyšší súd opakovane poznamenáva, že v prípade podania dovolania obvineným nie je odvolacím súdom a má doslova zakázané opätovne skúmať a meniť správnosť a úplnosť zisteného skutku a v rámci toho prehodnocovať vykonané dôkazy a vyslovovať iné skutkové závery ako súd prvej a súd druhej inštancie - vid' veta za bodkočiarkou v § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku. Ak by sa tak stalo, najvyšší súd by neprípustne zasahoval do priebehu dokazovania jeho opätovným prehodnocovaním a iným hodnotením skutkových zistení, ako to učinili súdy nižších stupňov.

Pre najvyšší súd je v konaní o dovolaní kľúčovým ustálenie skutku v skutkovej vete rozsudku súdu prvého stupňa v spojení s uznesením odvolacieho súdu. Tam opísanému skutkovému stavu zodpovedá právna kvalifikácia - posúdenie konania obvineného ako zločinu legalizácie príjmu z trestnej činnosti podľa § 233 ods. 1 písm. a), písm. b), ods. 3 písm. b) Trestného zákona. Použitú právnu kvalifikáciu odôvodňujú všetky skutkové okolnosti, ktoré sú v popise skutku zahrnuté a ktoré vyjadrujú naplnenie príslušných znakov skutkovej podstaty označeného trestného činu.

Preto (rešpektujúc zákaz skúmania a menenia zisteného skutku vyplývajúci z § 371 ods. 1 písm. i), veta za bodkočiarkou Trestného poriadku) najvyšší súd uzatvára, že ani táto námietka obvineného a s tým súvisiaca argumentácia nenapĺňa dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku (ani žiadny iný).

S ohľadom na vyššie uvedené najvyšší súd dospel k záveru, že v trestnej veci obvineného nemožno konštatovať ani naplnenie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku.

Riadiac sa skôr vyjadrenými právnymi úvahami dospel najvyšší súd k záveru, že v predmetnej veci nebol naplnený žiadny dovolací dôvod, a preto rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto uznesenia.

Toto rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu opravný prostriedok nie je prípustný.